

Medijpratības nodarbības plāns

Nodarbības sasniedzamie rezultāti:

1. Skolēni zina, pēc kādiem kritērijiem var izvērtēt informācijas ticamību, tajā skaitā, atpazīt īstas ziņas no viltus ziņām;
2. Skolēni atpazīst neuzticamas informācijas pazīmes konkrētos ziņu piemēros;
3. Skolēni izvērtē savu medijpratības līmeni atbilstoši medijpratības kritērijiem.

Laiks	Ko dara nodarbības vadītājs?	Ko dara skolēni?	Kādi resursi nepieciešami?
5 min	<p>Iepazīšanās aktivitāte. Izstāsta nodarbības plānu un iepazīstina ar sasniedzamajiem rezultātiem. Pārlicinās, vai skolēniem ir skaidrs, kas notiks nodarbības laikā.</p>	Skolēni klausās nodarbības vadītāja stāstīto.	
5 min	<p>Aktualizācijas aktivitāte. Jautā skolēniem, kāpēc medijpratība ir svarīga mūsdienās (kāpēc par to ir svarīgi runāt un mācīties?), un uzklausā skolēnu atbildes.</p> <p>Parāda video, kurā tiek skaidrots, kā izplatās nepatiesas ziņas <i>Piemērs:</i> <i>TED-Ed (ar latviešu subtitriem):</i> https://www.youtube.com/watch?v=cSKGa_7XJkg vai <i>Tīri Fakti Ep. 1: (latviešu valodā)</i> https://www.youtube.com/watch?v=fm5pyloOICs</p> <p>Pēc video noskatīšanās prasa vēlreiz skolēniem, vai ir vēl kādas idejas, kāpēc medijpratība ir svarīga mūsdienās.</p>	<p>Atbild uz jautājumu par medijpratības nozīmi mūsdienās.</p> <p>Skatās video un piefiksē jaunas idejas, kāpēc medijpratība ir svarīga mūsdienās.</p> <p>Atbild uz jautājumu par medijpratības nozīmi mūsdienās un papildina sakotnējās idejas.</p>	Dators, ekrāns, projektor

5 min	Jautā skolēniem, ko prot darīt cilvēks, par kuru var apgalvot, ka viņš “gudri lieto medijus” . Aicina savas idejas ierakstīt Tricider un balsot par citu dalībnieku ierakstītajām idejām.	Skolēni pāros vai mazās grupās pārrunā savas idejas, kādas prasmes piemīt cilvēkam, kurš “gudri lieto medijus” (ko viņš dara saistībā ar medijiem?). Ieraksta savas idejas Tricider un balso par citu skolēnu idejām.	Tāfele vai flipchart lapas; krīts vai marķieris
5 min	Apkopo skolēnu idejas un prasa skolēniem pamatojumu, kāpēc katra no prasmēm ir svarīga un kā tā izpaužas darbībā, piemēram, “kritiskā domāšana” (kā tā izpaužas darbībā?) . Komentē skolēnu izteiktās idejas un papildina kopējo sarakstu ar jaunām idejām no sevis.		
5 min	Pašvērtēšanas aktivitāte. Piedāvā aizpildīt pašvērtēšanas testu, kur ir apgalvojumi par medijpratīga cilvēka prasmēm, un lūdz skolēniem skalā no 1 (nemaz/nekad) līdz 5 (ļoti/vienmēr) novērtēt, cik ļoti šie apgalvojumi attiecas uz viņiem.	Skolēni, izmantojot mobilos telefonus, aizpilda tiešsaistes pašvērtēšanas anketu un ieraksta savas atbildes.	Bezvadu interneta pieslēgums www.mentimeter.com www.menti.com
5 min	Tiešsaistes tests Piedāvā aizpildīt tiešsaistes testu par medijpratību	Skolēni, izmantojot mobilos telefonus, aizpilda tiešsaistes testu par medijpratību	Bezvadu interneta pieslēgums
10 min	Izdala skolēniem darba lapas, piemēram, sagatavotais materiāls par migrāciju (sk.2.pielikumu). Lūdz skolēniem mazās grupās izlasīt ziņas saturu un pārrunāt, kādas informācijas ticamības nepilnības ir ieraugāmas šajā publikācijā. Aicina pasvītrot tekstā tās vietas, kurās skolēni gribētu pārbaudīt precizitāti/patiesumu/ticamību. Piedāvā iespēju izmantot infografiku ziņas uzticamības vērtēšanai, piemēram: https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/tiri-fakti-ka-	Skolēni mazās grupās izlasa piedāvāto publikāciju, veic pasvītrotumus tekstā, atzīmējot tās vietas, kas skolēniem rada šaubas.	Darba lapas, rakstāmriki

	<p>atpazit-viltus-zinas-un-sleptu-reklamu.a229653/</p> <p>Aicina skolēnus pierakstīt konkrētus piemērus ziņas ticamības apšaubīšanai</p> <p>Uzklausa skolēnu idejas, ko viņi šajā publikācijā apšaubītu, un kādas viltus ziņas iezīmes tajā ir saskatāmas.</p>	<p>Pieraksta konkrētus piemērus ziņas ticamības apšaubīšanai</p> <p>Piedāvā savas idejas un pamatojumu, kādas viltus ziņas iezīmes publikācijā ir saskatāmas.</p>	
10 min	<p>Dod laiku 10 minūtes, lai skolēni mazajās grupās veiktu faktu pārbaudi.</p> <p>Aicina skolēnus izveidot savu rīcības plānu un sadalīt pienākumus, lai iekļautos atvēlētajā laikā.</p>	<p>Skolēni sadala pienākumus un, izmantojot mobilos telefonus, pārbauda izvēlēto faktu ticamību un atbilstību realitātei.</p>	Bezvadu interneta pieslēgums
5 min	<p>Aicina skolēnus savās komandās pieņemt lēmumu, vai šo publikāciju uzskatītu par objektīvu un uzticamu vai neobjektīvu un neuzticamu</p> <p>Aicina komandām izteikties, piedāvājot savu spriedumu un pamatojot to.</p> <p>Piedāvā savu versiju par šo publikāciju, norādot, kam un kāpēc pievērst uzmanību iepazīstoties ar šādas publikācijas saturu.</p>	<p>Skolēni komandās pieņem lēmumu, vai aplūkotā publikācijas ir objektīva un uzticama vai neobjektīva un neuzticama</p> <p>Izsaka savu viedokli par pieņemto lēmumu un pamato to.</p>	
10 min	<p><u>Piemērs aktivitātei un materiālam:</u></p> <p>Piedāvā noklausīties vienu audio ziņu no Radio SWH projekta "Viltus ziņas uzmācas" nr. 8: https://www.radioswh.lv/raidijumi/viltus-zinas-uzmacas/</p> <p>Aicina skolēnus pārrunāt, vai šī ziņa viņiem šķiet īsta vai viltus un pamatot, kāpēc. Aicina veikt faktu pārbaudi.</p>	<p>Klausās radio SWH ziņas piemēru.</p> <p>Diskutē ar citiem skolēniem, vai dzirdētā ziņa ir īsta vai viltota.</p> <p>Balso par dzirdēto ziņu, vai tā ir īsta vai viltus ziņa. Vairāki skolēni skaļi izsaka savu</p>	Dators, skandas (tumbiņas)

	<p><i>Aicina skolēnus balsot, paceļot rokas, vai šī ziņa ir īsta vai viltus un piedāvāt savus pamatojumus. Piedāvā skolēniem savu versiju par ziņas ticamību.</i></p> <p><i>Piedāvā noklausīties vēl vienu audio ziņu (viltus, bet to nesaka skolēniem) no Radio SWH projekta "Viltus ziņas uzmācas" nr. 2: https://www.radioswh.lv/raidjumi/viltus-zinas-uzmacas/</i></p> <p><i>Aicina skolēnus pārrunāt, vai šī ziņa viņiem šķiet īsta vai viltus un pamatot, kāpēc. Aicina veikt faktu pārbaudi.</i></p> <p><i>Aicina skolēnus balsot, paceļot rokas, vai šī ziņa ir īsta vai viltus un piedāvāt savus pamatojumus. Piedāvā skolēniem savu versiju par ziņas ticamību.</i></p>	<p><i>pamatojumu, kāpēc ziņa ir īsta vai viltus.</i></p> <p><i>Klausās radio SWH ziņas piemēru.</i></p> <p><i>Diskutē ar citiem skolēniem, vai dzirdētā ziņa ir īsta vai viltota.</i></p> <p><i>Balso par dzirdēto ziņu, vai tā ir īsta vai viltus ziņa. Vairāki skolēni skaļi izsaka savu pamatojumu, kāpēc ziņa ir īsta vai viltus.</i></p>	
5 min	<p>Apkopošanas aktivitāte. Sniedz īsu kopsavilkumu par pazīmēm, pēc kurām var atpazīt īstas ziņas no viltus ziņām.</p>	Skolēni klausās nodarbības vadītāja stāstīto.	Slaidis ar kopsavilkumu par viltus ziņas kritērijiem. Var izmantot iepriekš izmantoto infogrāfiku: https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/tiri-fakti-ka-atpazit-viltus-zinas-un-sleptu-reklamu.a229653/
5 min	<p>Pašvērtēšanas aktivitāte. Lūdz skolēnus vēlreiz aizpildīt līdzīgu pašvērtēšanas anketu par piedāvātajiem apgalvojumiem, lai varētu redzēt uzrādīto progresu nodarbības laikā.</p>	Skolēni, izmantojot mobilos telefonus, aizpilda tiešsaistes pašvērtēšanas anketu un ieraksta savas atbildes.	Bezvadu interneta pieslēgums www.menti.com
5 min	<p>Jautājumu sadaļa. Jautā skolēniem, kādi viņiem vēl ir radušies jautājumi.</p>	Uzdod jautājumus vai izsaka savu viedokli un komentārus par dzirdēto.	

	Atbild uz skolēnu uzdotajiem jautājumiem.		
--	---	--	--

Pašvērtējuma aktivitātes apgalvojumi

1. Es zinu, pēc kādiem kritērijiem var atšķirt īstu ziņu no viltus ziņas.
2. Es uzticos sociālajos medijos publicētajām ziņām.
3. Es uzticos ziņām, kurās tiek izmantots ekspertu viedoklis.
4. Es pievēršu uzmanību tam, vai medijos pārpublicētājās ziņās ir norādīts avots, no kura ziņa ir iegūta.
5. Es uzticos tam, ka medijā publicētie attēli ir tieši saistīti ar konkrēto notikumu.
6. Es uzticos, ka medijā publicētās ziņas saturs atbilst ziņas virsrakstam.
7. Es pievēršu uzmanību tam, vai vienā medijā publicētā ziņa ir atrodama arī citos avotos.
8. Es pievēršu uzmanību tam, vai medijā publicētajā ziņā tiek izmantoti dažādi (arī pretēji) viedokļi.
9. Es pievēršu uzmanību, vai medijos publicētajai ziņai ir norādīts tās autors.
10. Es atšķiru informatīvu ziņu no informācijas, kuras mērķis ir reklamēt.